

MESLEKİ DENEYİMLER VE İLİŞKİLER

Bu ülkede yaşayan hastane eczacıları pek çok durumlarda birbirleriyle hem mesleki hem de sosyal ilişkiler açısından çeşitli programlar kurabilirler.

Hastane eczanesi hemen hemen her gün 15-20 kadar doktorun ve buna ek çok sayıda hemşire, teknisyen ve diğer spesifik personelin uğrak yeri olmaktadır. Bu nedenle hastane eczacıları, eczaneyi iyi, mesleki ilişkileri geliştirme yönünde bilimsel ve sosyal konularda yararlı bir enstitü durumuna getirebilirler.

İlaç Endüstrisinin kendi ürünlerini tanıtmada çok büyük para harcamasına rağmen, fazla ayrıntılarla ilgilenmeyen, kendilerine direkt olarak gönderilen mektupları okumayan ve dergi ve gazetelerde çıkan ilanlara bakmayan bir takım doktorlar da vardır. Bunun yanı sıra çok az sayıda olmak üzere hastane bağlantısı olmayan doktorlar da vardır. Bunların hastane eczacılarıyla ilişki kurabilmeleri sağlanabilir.

Wals ve Hassan(1) bu konuda hastane eczacıları için aşağıdaki uygulamaları içeren bir program geliştirmişlerdir.

1. Bir eczacılık bülteninin basılması ve dağıtımı (bölüm 6).
2. Hastane öğretim-egitim programı içinde eczacıların yer alması (Bölüm 27).
3. Eczacıların yönetim komitesinde aktif rol alması.
4. Eczacıların farmasötik organizasyonlarda aktif rol alması.
5. Eczacıların tıbbi araştırma projelerine katılması.
6. Hastane eczanesinin gelişmiş bir referans kitaplığına sahip olması (Bölüm 27).
7. Eczane eczacılarıyla sürekli olarak ilişkide bulunmak (Bölüm 30).
8. Sözlü vaatleri kabul etmek.
9. Hastane eczanesinin çalışmalarını sergilemek.
10. Hastane formülleri geliştirmek ve kurmak (Bölüm 5).

11. Profesyonel ve etkili bir eczane kurmak.
12. Eczane üretim ve çalışma güvenilirliğini sağlamak (Bölüm 29).
13. Sıkı bir şekilde kontrol edilen bir üretim seksiyonu oluşturmak (Bölüm 22).
14. Mesleği yükseltici özel çabalar sarfetmek.

Yönetim Komitesi Çalışmalarına Katılım

Hastane bünyesi içinde eczacıların katılamayacağı bir komitenin olduğunu düşünmek biraz zordur. Bu tür bir çalışma hem bilimsel alanlarda hem de yönetsel alanlarda eczacının yeteneğini ve mesleği için neler yapabileceğini ortaya koyması açısından fırsat yaratmaktadır. Pek çok hastanede eczacılar aşağıdaki komitelerde başarıyla görev yapmaktadırlar. Bunlar: İlaç Güvenliği Komitesi,

Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Antibiyotikler Komitesi ve Yönetim Politikası komitesidir. Pek tabi ki eczacıların görev yapacağı komiteleri yukarıdakilerle sınırlamak da mümkün değildir. Komitede görev yapan eczacıların ek yükümlülükleri nedeniyle kendi mesleki işlerini tam yerine getirememeleri durumu bu kişiler tarafından sık sık yakılmaktadır. Ancak böyle bir durum, hastaları dolaylı olarak içine alsada dahi, tıp personelinin ya da ilgili diğer personeli eczacıların yeterli bilgiye sahip olmadığı ya da mesleki konularla fazla ilgilenmediği biçiminde bir düşünceye yöneltmektedir.

Mesleki Kuruluşlarda Üyelik

Amerikan eczacılığının çeşitli kısımlarını içeren çok sayıda kuruluş mevcuttur. Bunlardan Amerikan Farmasötik Derneği, mesleği bütünüyle temsil eden kuruluşlardan biridir. Amerikan Hastane Eczacıları Derneği ve hastane eczacılarını, temsil etmektedir. Bunun yanı sıra eczane eczacılarını, fabrika üretiminde yer alan eczacıları ve çeşitli bilimsel disiplinlerde görev yapan eczacılar ile üniversitedeki eczacıları da temsil eden çok çeşitli mesleki kuruluşlar da vardır.

Arzu edilen durumlardan bir tanesi bu mesleki kuruluşların ve üyelerinin kendi aralarında bilimsel ve sosyal iletişimi oluşturmasıdır. Bu kuruluşlardan birisine üye olan bir eczacı yalnızca kendi mesleğinde yükselme fırsatının yanı sıra bu kuruluşların ortaya getirdiği ve çözümü için önayak olduğu sorunlara eğilme fırsatını da yakalar.

Amerika Birleşik Devletlerinde pratisyen hekimlerin % 63 ünün Amerikan Tıp Birliğine üye olmasına karşın, eczacıların yalnızca

% 20 si Amerikan Farmasötik Derneğine kayıtlıdır. Buradan şu anlaşılmaktadır; ülkede yaşayan eczacılar özellikle hastane eczacıları, mesleklerinde seslerini duyurmak ve meslek itibarını artırmak için bu tür organizasyonlara üye olmalı ve buralarda aktif görev yapmalıdır.

Tıp Araştırma Kadrosu ile İlişkiler

Klinik araştırma, artık günümüzde sağlık servislerinin tümünün işbirliğine gereksinim göstermektedir. Eczacılığın bunlardan ayrıcalığı yoktur. Bir hastane eczacısı çeşitli yollarla bir araştırmanın etkin bir bölümünü yürütebilir.

1. Araştırma materyalinin alım ve dağıtımı ile ilgili kontrolleri yaparak işi yoğun olan doktora yardım edebilir.

2. Araştırmada kullanılan bileşiklerin kimyası, farmakolojisi, pozolojisi ve toksikolojisi hakkında tam ve güvenilir kayıtlar tutarak oluşturduğu bilgilerin acil bir durumda, araştırma ile ilgisi olmayan başka bir doktora vererek araştırmada kullanılan bu yeni ilacı kendi hastasının üstünde denemesinde yardımcı olmasını sağlayabilir.

3. Araştırma süresince ilacın çeşitli formülasyon etkilerini farmakokinetik yöntemler kullanarak hesaplayıp en etkin formu tavsiye ederek hazırlamasını sağlamak.

4. Araştırma ilacının klinik çalışmalarda hayvanlar üzerindeki deneylerini geliştirerek araştırmanın akışını yönlendirmek.

5. Araştırmada ilaç tasarımı yaparak ilacın moleküler yapısından kaynaklanan etkilerini ortaya koymak ve elde edilen sonuçlardan hareketle üzerinde çalışılan majör etkinin istenilen formasyonda yoğunlaştırılmasını sağlamak.

Bölgesel Eczacılarla İşbirliği

Hastane eczacıları ile eczane eczacıları arasındaki iletişim kopukluğu, karşılıklı olarak pek çok konuda bilgi alışverişine yeterince olanak tanımamaktadır. Bu da her iki sektörde bulunan eczacıların mesleki konularda zaman zaman düştükleri çıkmazları tartışamamaları ve dolayısıyla da tam bir çözüme ulaşamamalarına yol açmaktadır. Bu da yine bir noktada hastane eczacılarının yeterince eczacı birliklerinde ve çevrelerindeki organizasyonlarda aktif üyelik almamasından kaynaklanmaktadır.

Etkili bir Eczane Hizmetinin Oluşturulması

Temiz ve iyi organize edilmiş bir eczane, mesleği daha ileri götürebilecek boyutların yanı sıra halkla iyi ilişkiler içerisinde olmayı da

sağlar. Eczanenin bulunduğu yerin, eskiliğinin, malzeme azlığının hiç bir önemi yoktur. Yeter ki onun temizliği, personelinin sağlık konusundaki titizliği ve organizasyonu deontolojik kurallara uygun olsun. İyi bir kitaphığın varlığı, düzenli tutulmuş dosyalar mesleki onuru yansıması bakımından da önemlidir.

Hastane eczacısının hemen farkedilmeyen fakat hastane sağlık ekibi içerisinde önemli bir yeri vardır. Eczane servisiyle direk olarak ilişkide bulunmamış hastaların dışında, hastane eczanesinin oynadığı önemli rol hakkında kimsenin fazlaca bir bilgisi yoktur.

Durum böyle olunca iyi mesleki ilişkiler oluşturabilmek için hastane eczacılarının ekstra çaba sarf etmeleri gerekmektedir. Bu çabalar içerisinde çeşitli sözlü anlaşmalar sağlamak da girebilir. Örneğin, ilaç ya da gereç üreticileri ile yapılabilecek sözlü bağlantıyla, ilacın ayrıntılı yapısı ve etkileri hakkında bilgi alınabilir, ya da satın alınan bir aletin çalışması için firmanın eğitici kişileri göndermesi sağlanabilir. Bunların yanı sıra yine sözlü anlaşmalarla Eczacılık Fakültelerinden Öğretim Elemanlarının hastanelerde, ya da hastane eczacılarının çeşitli fakültelerde öğrencilere ve diğer akademik personele seminerler vermesi sağlanabilir.

Hastane Eczanesi Görüntüsü

Eski bir Çin Atasözüne göre "bir resim binlerce kelime değerindedir". Bu da bize çeşitli hastane eczanelerindeki çalışmalarını yansıtan dergilerde yer alacak bir resmin bile o hastane eczanesi, kapasitesi, faaliyeti hakkında bir fikir verebileceğini, olumlu ya da olumsuz bir imaj yaratacağını vurgulamaktadır. Bu nedenle hastane eczacılarının kendi eczanelerinde yaptıkları çalışmalarını dergilerde yayınlamaları, en azından böyle bir çalışma içine girmeleri gerekmektedir.

İlaç Güvenlik Uzmanı Olarak Eczacı

Am. Prof. Pharm. sayfa 730, Eylül 1955 dergisinde yayınlanan bir yazıda, "hemsirelerin neden olduğu yanlış ilaç uygulaması sonunda oluşan kazaların en az yüzde ellisinin eczacılar tarafından önlenebileceği" vurgulanarak bu konuda eczacıların ilaçların güvenli bir şekilde uygulamasındaki rolü anlatılmıştır.

Tüm buraya kadar anlatılanları Dr. Albert Schweitzer'in bir cümlesi ile noktalayacağız. Bu, sanırım ki bizlerin gerçek yoludur.

"Gelecekteki planlarının ne olacağını bilmiyorum, fakat bildiğim tek şey vardır, o da: Gerçek mutluluğa erişecek kişilerin yalnızca insanlara nasıl hizmet edileceğini arayıp bulanlar olduğudur."